

УДК 330.322: 330.341.

Гудзь О.Є., д.е.н., професор;
Байрамов С., аспірант,
Державний університет
телекомунікацій

ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЩОДО АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто необхідність, роль, ознаки, принципи та узагальнено й охарактеризовано сучасні концептуальні підходи формування інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств України, здійснено моніторинг напрямів співпраці приватного бізнесу та держави щодо освоєння інновацій телекомунікаційними підприємствами та розглянуто критерії їх відбору.

Ключові слова: інструменти державно-приватного партнерства, активізація інноваційного розвитку, телекомунікаційні підприємства.

Постановка проблеми. В останні десятиліття у світі відбулися докорінні зміни в підходах, використовуваних телекомунікаційними підприємствами для розв'язання різноманітних економічних завдань, однією з яких є проблема активізації їх інноваційного розвитку. Приватний бізнес, інвестори, наука і держава все активніше вступають у співпрацю в пошуках ефективних інструментів вирішення завдань інноваційного розвитку на умовах державно-приватного партнерства, оскільки саме воно здатне сприяти реалізації інноваційних проектів та програм телекомунікаційних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти формування інструментів державно-приватного партнерства та використання його технологій для активізації інноваційного розвитку підприємств фрагментарно висвітлені в наукових працях: О. Виноградової, В. Гейця, О. Гусевої, П. Саблука, М. Савлука, В. Сенчагова, П. Стецюка та ін. Високо оцінюючи та належно відмічаючи важливість існуючого творчого доробку, водночас слід зауважити брак наукових розробок відносно пропозицій щодо стрункої побудови теоретико-методологічного базису формування інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств, можливостей використання для цього нових підходів до співпраці приватного телекомунікаційного бізнесу, науки та держави, що адекватні викликам та загрозам сучасного економічного простору та відповідають запитам суспільства.

Мета статті. Метою статті є виявлення ролі, ознак, принципів інституту державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств, узагальнення сучасних концептуальних підходів формування інструментів державно-приватного партнерства, здійснення моніторингу напрямів співпраці приватного бізнесу, науки, інвесторів та держави щодо освоєння інновацій телекомунікаційними підприємствами та розгляд критеріїв їх відбору.

Виклад основного матеріалу. Одним з механізмів, що характеризує нові економічні підходи, є взаємодія між органами державної влади та бізнесом. Приватний телекомунікаційний бізнес, інвестори, наука і держава перебувають у пошуках ефективних шляхів вирішення завдань інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств на платформі державно-приватного партнерства, оскільки саме воно здатне сприяти реалізації інноваційних проектів та програм з найменшими державними витратами і соціальними втратами.

Державно-приватне партнерство виникає в різних формах при встановленні статутних, договірних та інших відносин між державними установами, підприємствами та недержавними суб'єктами підприємницької діяльності, в тому числі в аграрній сфері [8 с. 18]. Нині інноваційна діяльність телекомунікаційних підприємств залишається недостатньо розвиненою, тому і не існує належної взаємодії бізнес-наука-держава. Принциповим положенням сучасного підходу щодо формування наукових та інноваційних систем, які утворюють високотехнологічну базу ефективного розвитку конкурентоспроможних галузей економіки, є розмежування понять функціонального призначення і продуктивних можливостей науково-технічної й інноваційної сфер [12]. „Саме модель державно-приватного партнерства може заповнити проріхи у цій сфері і встановити потрібні правила гри для всіх учасників ринку інноваційної діяльності” [10].

Розвиток державно-приватного партнерства в інноваційній сфері дає можливість залучати значні інвестиційні ресурси, які сприятимуть реалізації перспективних інноваційних проектів, а також дозволять знизити навантаження на державний бюджет. Головним завданням при цьому є створення сприятливого бізнес-клімату, що дозволить приватному капіталу інвестувати значні кошти у вітчизняні інноваційні розробки та впроваджувати їх [4].

Державно-приватне партнерство можна визнати ключовим механізмом інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств. Його висока ефективність як технології взаємодії держави, науки, інвесторів та бізнесу доведена досвідом багатьох країн світу. Зокрема, за 2010 рік у Євросоюзі реалізовано понад 100 проектів на умовах державно-приватного партнерства на суму близько 18,3 млрд євро. При цьому слід зауважити, що найбільше їх впроваджено у галузі освіти (34%), транспорту (21%), охорони здоров'я (17%). Нині у Франції впроваджується 50 проектів на суму 8 млрд євро та 23 на суму 1,5 млрд євро. Однією з особливостей партнерства у Франції є утримання балансу між державними великими і малими проектами, які впроваджує місцева влада [3].

Під терміном державно-приватне партнерство зазвичай розуміється особлива форма взаємодії бізнесу та держави. Характер цієї взаємодії, методи та конкретні форми такої співпраці суттєво відрізняються залежно від національних особливостей економічних відносин та правових систем.

Загалом, система партнерських відносин держави, науки з приватними телекомунікаційними підприємствами та інвесторами ґрунтується на двох постулатах ліберальної концепції економічного розвитку: передусім, формування інститутів приватної власності сприяє активізації процесів економічного зростання, друге, економіка, заснована на приватній власності, більш ефективна зрівняно з господарством, що базується на державній власності і прямому державному управлінні [2].

Державно-приватне партнерство – складний як з організаційної, так і з економічної та правової точки зору механізм. Він включає в себе багатосторонні домовленості, розподіл ризиків, аналіз економічних перспектив та індивідуальні схеми фінансування й нормативно-правового супроводу.

Цікаво, що державно-приватне інвестування інноваційних проектів не можна вважати зовсім новою економічною концепцією. Так, на початку 19 ст. економіка Великобританії була відновлена із залученням приватного капіталу. В Україні у 2010 році теж був ухвалений Закон України „Про державно-приватне партнерство” № 2404-VI, який визначив організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів із приватними партнерами на договірній основі [5]. До ознак державно-приватного партнерства відноситься: забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності; довготривалість відносин (від 5 до 50 років); передача приватному партнеру частини ризиків; внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із легальних джерел [5].

Крім того, до ключових ознак державно-приватного партнерства прийнято відносити конкурентний спосіб відбору та фільтрації партнерів, а успіх реалізації проекту за технологіями державно-приватного партнерства залежить від прозорості проведеного

конкурсу, оскільки тільки такий спосіб забезпечує вибір найбільш економічно-вигідного проекту та надійного партнера. На жаль, українське законодавство ігнорує подібні істотні ознаки.

До основних принципів здійснення державно-приватного партнерства відносять: рівність перед законом державного та приватного партнера; заборона будь-якої дискримінації прав державних чи приватних партнерів; узгодження інтересів державних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди; незмінність цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності, переданих приватному партнеру; визнання державними та приватними партнерами прав та обов'язків, передбачених законодавством та визначених умовами договору; справедливий розподіл ризиків між державним та приватним партнерами.

Доцільність формування інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств зумовлена низкою чинників:

розбалансування системи зв'язків, які забезпечують гармонізацію інтересів і рівновагу учасників взаємодії (держави, науки, приватних телекомунікаційних підприємств, інвесторів) та утвореними розривами в системі відносин „влада – бізнес – наука – суспільство”;

кардинальними змінами в економічному просторі держави, домінуванням приватної форми власності в телекомунікаційній сфері, інвестиційних та фінансових установах, ефективне використання якої вимагає партнерських взаємовідносин влади, науки, інвесторів і телекомунікаційних підприємств;

обмеженням інвестиційних ресурсів влади від прямої участі в приватній власності телекомунікаційного бізнесу і слабким розумінням інтересів інвесторів владою, які володіють потужними інвестиційними ресурсами, сучасним інтелектуальним, організаційно-економічним потенціалом;

збереженням регуляторів стратегічного призначення у контурі державних інтересів і необхідністю підвищення ефективності їх функціонування за рахунок переваг співпраці науки з бізнесом та інвесторами з метою покриття витрат і підвищення прибутковості державних інвестицій;

вигодою, одержуваної від партнерства влади, науки, телекомунікаційного бізнесу та інвесторів в різних формах її прояву.

Метою формування інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств є розвиток інноваційної діяльності та примноження конкурентних переваг. Особливості державно-приватного партнерства у зрівнянні з іншими інструментами інвестування інновацій полягають у тому, що партнери переслідують різноманітні цілі, вирішують свої конкретні завдання, сторонам притаманні різновекторні мотиви. Технічно відстала та зношена інфраструктура телекомунікаційної сфери потребує значних фінансових вкладень та застосування новітніх комунікацій й інформаційних технологій, що держава в умовах економічної кризи, політичної нестабільності та воєнної загрози самостійно не здатна забезпечити. Відповідно, ключовою мотивацією держави для реалізації проектів на умовах державно-приватного партнерства є обмеження бюджетних ресурсів, а також відсутність достатнього досвіду держави ефективного управління телекомунікаційними об'єктами.

У відношенні державно-приватного партнерства держава переслідує як свої внутрішні, так і зовнішні цілі. Зовнішній результат державно-приватного партнерства служить, в самому широкому сенсі, інтересам спільноти, визначеним на політичному та адміністративному рівнях. Заради цієї мети держава намагається в контурі структури партнерства стабілізувати розвиток та прибутковість телекомунікаційних підприємств, відновлювати та модернізувати телекомунікаційну інфраструктуру, просувати інвестиції, нарощувати конкурентні переваги телекомунікаційних підприємств, створювати робочі місця в телекомунікаційній сфері та вирішувати інші суспільні нагальні проблеми. На

внутрішньому рівні державні адміністрації в цілому намагаються отримувати вигоду із знання ринку і ділових компетенцій приватних партнерів, виконуючи завдання у формі державно-приватного партнерства, скорочувати державні видатки та одночасно знаходити зацікавлених партнерів. Наукова установа отримує у формі роялті та оплати послуг частку доходів від продажу інноваційних продуктів за спільними проектами та спільною діяльністю суб'єктів ринку [11].

З іншого боку, цілями приватних партнерів (інвесторів, агробізнесу) в межах структури державно-приватного партнерства є збільшення або підтримка (принаймні, у довгостроковому баченні) стабільних високих прибутків. Крім того, приватні партнери прагнуть залишатися конкурентоспроможними і розширювати бізнес; шукають можливості розподілу або скорочення ризиків. До того ж вони бажають збільшувати свої можливості зв'язків з державними органами щодо забезпечення свого інноваційного розвитку. Це сприяє поліпшенню їх зовнішнього іміджу. При цьому усі сторони зацікавлені в успішному здійсненні своїх пріоритетних та стратегічних проектів в цілому.

Спільні проекти із застосуванням державно-приватного партнерства часто полегшують вихід на світові ринки, активізують залучення іноземних інвестицій в телекомунікаційну сферу для реалізації інноваційних проектів. Особливе значення державно-приватне партнерство має для економіки наукоємних телекомунікаційних підприємств. Проте інтереси держави і бізнесу можуть не просто не збігатися, але і бути суперечливими, тому спільній співпраці повинні передувати переговори сторін, що гармонізують економічні інтереси і завдання проектів [10 р. 17-21].

Партнерська співпраця держави, науки, приватних телекомунікаційних підприємств та інвесторів дозволяє залучити в телекомунікаційну сферу додаткові ресурси та впроваджувати інновації. У такій системі відносин відбувається об'єднання фінансових ресурсів та потенціалів різноманітних економічних суб'єктів: держави – у формі її власності, науки – у вигляді наукового потенціалу та інноваційних розробок, телекомунікаційних підприємств та інвесторів через застосування сучасних технологій, методів менеджменту, а також залучення інвестицій та впровадження інновацій. В результаті вдається підвищити ефективність використання ресурсів. Для підприємств партнерство з владою означає зниження довгострокових ризиків ведення бізнесу [1, с. 9].

Структура інноваційних проектів державно-приватного партнерства може відрізнятися для різних телекомунікаційних підприємств. Не існує такого поняття, як „стандартний проект” державно-приватного партнерства, оскільки кожен інноваційно-інвестиційний проект та договір є унікальними, їм притаманні індивідуальні властивості.

У контурі державно-приватного партнерства можуть укладатись договори про концесію, спільну діяльність, розподіл продукції, інші договори. Концесія – це надання уповноваженим органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування на підставі концесійного договору на платній строковій основі юридичній або фізичній особі права на створення та управління об'єкта концесії, за умови взяття концесіонером на себе зобов'язань зі створення та управління об'єктом концесії, майнової відповідальності та можливого підприємницького ризику. Відмінною рисою концесії є те, що держава як одна зі сторін володіє монопольним правом на певні ресурси або зайняття певною економічною діяльністю. Концесії – досить універсальний засіб розв'язання економічних проблем в Італії [9]. Вони є найбільш розвиненою прогресивною формою партнерства держави, органів місцевої влади та приватного сектора на сучасному етапі.

Перевагами реалізації інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств з використанням інструментів державно-приватного партнерства є: скорочення тиску на державний/ місцевий бюджет в короткостроковій перспективі за рахунок перенесення витрат бюджету на наступні 15-20 років; підвищення якості телекомунікаційних послуг; забезпечення ефективнішої експлуатації об'єкта приватним партнером; створення об'єкта певної фіксованої вартості, визначеної на етапі конкурсу (експлуатаційні витрати індексуються лише на коефіцієнт інфляції); використання досвіду та професіоналізму

телекомунікаційних підприємств при збереженні державного контролю над активами; розподіл ризиків між державою та приватним бізнесом; стимулювання конструктивного діалогу між бізнесом та владою.

Утім, реалізація інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств з використанням інструментів державно-приватного партнерства має і наступні недоліки: створення фінансових зобов'язань держави на довгострокову перспективу; потенційно високий ризик значних витрат держави у випадку розірвання договору; відсутність досвіду реалізації інноваційних проектів в телекомунікаційній сфері з використанням інструментів державно-приватного партнерства, відсутність зі сторони державного партнера фахівців достатньо високого рівня; тривалість строків реалізації інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств та неможливість урахувати при укладенні договору державно-приватного партнерства всі ризики, зокрема, циклічність генерування кризових явищ; високі витрати на етапі підготовки інноваційного проекту (витрати на розробку ТЕО, оплату консультантів, юристів, аудиторів, проведення конкурсу та укладення договору); розрив у часі між реалізацією інноваційного проекту та можливістю бюджету профінансувати його реалізацію; у бюджеті не відображається конкретний проект, відсутні дієві механізми відстеження його реалізації; потенційно висока корупційна складова. До найвагоміших перешкод використання інструментів державно-приватного партнерства належать: відсутність взаємодії між партнерами (26 %), нормативно-правові та регуляторні проблеми (23 %), нестача фінансових ресурсів (23 %), недостатня мотивація представників бізнесу (8 %) [7].

За даними соціологічних досліджень „Програми розвитку державно-приватного партнерства” Агентства з міжнародного розвитку США встановлено, що: – лише 52 % опитаних представників влади, 30 % – бізнесу та 32 % – неурядових організацій розуміють сутність державно-приватного партнерства; не знають про Закон України „Про державно-приватне партнерство” 59 % опитаних представників влади, 78 % – бізнесу та 71 % – неурядових організацій; лише 4 % опитаних детально ознайомлені з цим законом, а 24 % – про нього лише знають; всього 33 % опитаних назвали орган, відповідальний за реалізацію державно-приватного партнерства; 78 % респондентів не володіють інформацією про успішний приклад реалізованих проектів державно-приватного партнерства [7].

Світові інтеграційні процеси, жорсткість конкурентної боротьби вимагають активізації переходу телекомунікаційних підприємств на інноваційний шлях розвитку. Заявлена мета може бути в перспективі (навіть з урахуванням світової економічної кризи) досягнута лише за рахунок забезпечення належного рівня економічної свободи, створення рівних умов конкурентоспроможності, зміцнення права власності, а також ефективної інтеграції влади, науки, освіти та бізнесу [6], що дозволить посилити інноваційну активність, сконцентрувати фінансові ресурси на ключових напрямках науково-технічного прогресу, створити українські науково-виробничі інноваційні телекомунікаційні формування, здатні успішно конкурувати на світовому ринку.

Отже, необхідно формувати інструменти державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств, вибудовувати ефективно працюючі інноваційні конструкції, що дозволять швидко трансформувати телекомунікаційну сферу на якісно новій платформі. При цьому сформовані інфраструктурні підсистеми повинні координувати свої дії при наданні послуг – працювати як єдиний механізм. Елементами системи, що відповідають безпосередньо за виробництво науково-технічного продукту та його просування на ринок, повинні стати інжинірингові фірми, в тому числі дочірні підприємства системоутворюючих елементів. Без використання інструментів державно-приватного партнерства рішення вищезазначених завдань не представляється можливим.

Розвиток ефективних інструментів взаємодії держави, науки і телекомунікаційних підприємств має стати одним з важливих умов активізації їх інноваційного розвитку, підвищення рівня інноваційної діяльності, розвитку комунікацій та телекомунікаційної

інфраструктури. Тобто, необхідність розгортання інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств посилюється необхідністю забезпечення взаємодії державного і приватного капіталу в цілях розвитку науки, технологій і техніки.

Для посилення мотиваційної складової при формуванні інструментів взаємодії держави, науки, інвесторів, телекомунікаційних підприємств доцільно: спільне фінансування особливо значущих інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств (пряме фінансування чи видача гарантій), у тому числі участь у статутному капіталі керуючої компанії; випуск забезпечених державними гарантіями цільових облігацій або позики; надання інвестору та кредитору при спрямуванні ними значних обсягів фінансових ресурсів, розпорядження правами оренди земельних ділянок; зниження ризиків приватного інвестора та банків для комерційно ефективних інноваційних проектів шляхом гарантування обслуговування боргу або субсидування процентної ставки; вкладення ресурсів пенсійної накопичувальної системи в інноваційні проекти пов'язані з розвитком телекомунікаційної інфраструктури; позабюджетні гарантії, тобто надання права збільшення тарифу або продовження терміну угоди в разі відсутності достатніх для повернення інвестицій фінансових потоків.

Держава повинна усвідомлювати, що стабілізація та модернізація телекомунікаційної сфери – це передусім її обов'язок, а не приватних інвесторів та телекомунікаційних підприємств. Коли держава боїться інвестувати сама, це не може стимулювати приватного інвестора. Якщо держава ставить амбітні завдання щодо забезпечення інформаційної безпеки й формування конкурентоспроможних на світових ринках телекомунікаційних послуг, то вона повинна прикладати зусилля щодо інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств відповідно з більш високими стандартами та запитами сьогодення.

Питання про те, чи інвестувати державі чи приватному інвестору, банку в той чи інший інноваційний проект телекомунікаційних підприємств, повинно перейти в площину правильного розподілу ризиків, наявності економічної, фінансової, технологічної та управлінської експертизи, відходу від існуючого підходу: „державні інвестиції неефективні, а приватні ефективні”. Немає фундаментальних причин, чому державні інвестиції повинні бути менш ефективними, ніж приватні. Але для цього державі необхідно застосовувати ті ж принципи, які використовує приватний сектор, інвестувати інноваційні проекти, відфільтровані на конкурсній основі приватними компаніями [6].

В якості інструментів стимулюючих інноваційні процеси та розвиток телекомунікаційних підприємств й телекомунікаційної інфраструктури з використанням інструментів державно-приватного партнерства, повинні розглядатися інноваційні проекти, які є пріоритетними у контексті державних стратегій, проте не отримують необхідних ресурсів з боку приватного сектора, у тому числі через високу ризикованість, тривалість строків окупності, складності необхідних інструментів підтримки тощо. Підтримка таких проектів з боку держави може забезпечуватися як шляхом прямого надання кредитів і позик, в тому числі спільно з приватними інститутами, так і шляхом зниження ризиків (надання гарантій, страхування кредитів тощо), що зробить важливі для держави інноваційні проекти телекомунікаційної сфери, прийнятними для інвестування їх приватним телекомунікаційним бізнесом.

Отже, держава має виступати не в якості джерела бюджетних коштів для свідомо збиткових проектів, а в ролі каталізатора процесів інвестування пріоритетних напрямів телекомунікаційної сфери, із залученням ресурсів приватного бізнесу.

Висновки. Узагальнюючи, слід відмітити, що за останні роки питання запровадження інструментів державно-приватного партнерства не стало одним із головних пріоритетів урядових стратегічних програм інноваційного розвитку телекомунікаційної сфери, індикатором успішної взаємодії бізнесу та структур державної влади, альтернативним способом відновлення та модернізації телекомунікацій.

Залишаючись доволі новим явищем, державно-приватне партнерство в Україні має всі шанси стати інструментом модернізації телекомунікаційних підприємств на підставі об'єднання потенціалу держави, науки з інвестиційними, управлінськими та іншими ресурсами приватного бізнесу. На часі, об'єктивні обставини для запровадження технологій державно-приватного партнерства. Для реалізації масштабних інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств потрібні значні інвестиційні ресурси, потужним джерелом яких може стати приватний бізнес. Водночас, в умовах посткризового розвитку зростає інтерес бізнесу до державної підтримки, яка дозволить знизити ризики приватних інвестицій, підвищити надійність інноваційних проектів телекомунікаційних підприємств.

Варто відмітити, що за останні роки держава створила певні передумови для розширення практики державно-приватного партнерства в телекомунікаційній сфері: посилюється зворотний зв'язок науки, телекомунікаційних підприємств, інвесторів і влади за рахунок державно-приватних консультацій, формування самоврядних підприємницьких організацій; формування інститутів особливих економічних зон та технологічних парків.

Державно-приватне партнерство – це необхідний сценарій інноваційного розвитку для телекомунікаційних підприємств, оскільки такий симбіоз державної і приватної підтримки інновацій та високих технологій створить стимули для його розвитку. Однак при всій важливості перерахованих заходів можна констатувати, що процес створення та використання інструментів державно-приватного партнерства щодо активізації інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств тільки розпочато. Потрібно значно прискорити рух у цьому напрямку, особливо з урахуванням того, що розвиток розглянутих напрямків взаємодії держави, науки, інвесторів та телекомунікаційних підприємств сприяє посиленню мотиваційної активності сторін при здійсненні суспільно-корисної діяльності в контурі інноваційного розвитку.

Список використаної літератури

1. Бондаренко Е. Ю. Оптимизация рисков частно-государственного партнерства с участием международных финансовых институтов / Е. Ю. Бондаренко // Экон. науки. – 2008. – № 5. – 140 с.
2. Влияние финансовой глобализации на национальную кредитно-банковскую систему. Коллективная монография/ кол. авторов; под ред. Е.М. Поповой. – СПб: Изд-во МБИ, 2010. – 131 с.
3. Государственно-частное партнерство: новые возможности для развития инфраструктуры в странах с переходной экономикой : материалы междунар. науч.-практ. конф. (Москва, 21-22 окт. 2008 г.) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://veb.ru/ru/PPP/pppconfi.html>
4. Гудзь Е.Е. Контур инновационного развития Украины в условиях кризисных деформаций экономического пространства // Вестник Гом. Гос. Ун-та им. П.О. Сухого. - Вып. 2(49). - 2012 г. – С. 80- 85.
5. Закон України № 2404-VI від 1 липня 2010 р. „Про державно-приватне партнерство” // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 40, ст.524.
6. Конягина М.Н. Мотивационная система в рамках корпоративной стратегии банка // Банковское дело. – 2009. - №10. – С. 84-87.
7. Піпер А. Використання механізму державно-приватного партнерства в Україні: бар'єри та перспективи / А. Піпер // 3 виступу на Форумі державно-приватного партнерства в Україні. - Київ, 26-27 квітня 2012 р.
8. Петриченко В.Ф., Присяжнюк М.В., Володін С.А. Концептуальні засади інноваційно-інвестиційного розвитку національної академії аграрних наук України // Економіка АПК, 2013 № 4. - С. 3-22. - С.18.
9. Українські міста вивчали досвід Італії у сфері державно-приватного партнерства. – Режим доступу : <http://euro2012.ukrinform.ua/news/11/p7273/>

10. Gerrard M.B. What are public-private partnerships, and how do they work? // *Finance & Development*. 2008. № 3. p. 17-21.
11. Madd S. The place of innovativeness in models of the adoption process: An integrative review / S. Madd // *Technovation*. – 1990. – № 10.
12. Nelson R. National systems of innovations: A comparative analysis / R. Nelson. – Oxford: University press, 1993. – 544 p.

Гудзь Елена Евгеньевна, Байрамов Саймир. Инструменты государственно-частного партнерства по активизации инновационного развития телекоммуникационных предприятий. В статье рассмотрены необходимость, роль, признаки, принципы, обобщены и охарактеризованы современные концептуальные подходы формирования инструментов государственно-частного партнерства по активизации инновационного развития телекоммуникационных предприятий Украины, осуществлен мониторинг направлений сотрудничества частного бизнеса и государства по освоению инноваций телекоммуникационными предприятиями и рассмотрены критерии их отбора.

Ключевые слова: инструменты государственно-частного партнерства, активизация инновационного развития, телекоммуникационные предприятия.

Gudz Olena, Bayramov Saymir. Instruments of public-private partnership to enhance for innovational development of telecommunication enterprises. The article discusses the need for the role, characteristics, principles and summarized and described contemporary conceptual approaches to forming tools of public-private partnerships regarding the promotion of innovative development of telecommunication enterprises of Ukraine in the article the monitoring of areas of cooperation of private business and the state on the development innovation telecommunication enterprises and discussed criteria for their selection.

Keywords: instruments of public-private partnership, promotion of innovative development, telecommunication enterprises.

УДК 330.342

Гудзь О.Є., д.е.н., професор;
Сотниченко В.М. к.пед.н., доцент,
Державний університет
телекомунікацій

ПРИНЦИПИ ТА УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті узагальнено та уточнено принципи й умови забезпечення економічної безпеки телекомунікаційних підприємств за викликів та запитів сьогодення. Виявлено проблеми розвитку економічної безпеки телекомунікаційних підприємств. Запропоновано авторське бачення щодо вирішення проблем економічної безпеки телекомунікаційних підприємств та здійснена систематизація чинників які впливають на ці процеси.

Ключові слова: екзогенні та ендогенні чинники, економічна безпека, телекомунікаційні підприємства, економічна криза.

Постановка проблеми. Телекомунікаційна сфера вважається одним із пріоритетних і важливих локомотивів розвитку економіки України. Вона створює інноваційну складову в